Diary is a means of communication between School & Parents.

DEAR PARENTS

- Please co-operate with the school for the progress of your ward.
- 2) Kindly go through the diary every day to check messages sent by the school.
- Make conscious efforts for the cleanliness of your ward (Cleaning the teeth, eyes, nose, clipping nails, hair, bathing, dressing etc.)
- 4) Inculcate the habit of self dependance from childhood.
- 5) Send your ward regularly and on time to the School.
- 6) Give him/her an opportunity to play for at least one hour every day.
- 7) Leave of absence should be sanctioned in advance, sick leave should be supported by a medical certificate.
- 8) Make your ward study by himself for an hour every day.
- Control the use of radio/T.V. but encourage the child to listen/ watch educational programmes.
- 10) Make him help others at home and outside.
- 11) Please do visit the school, meet the principal, talk to him/her about progress of your ward. Do not directly contact the teach ers while class is in progress. Contact the teachers through the principal only.
- 12) The school has programmed a host of curricular activities. (games, health & physical education, lezim, yoga, meditation, music, computer education etc.)
- 13) Pay your ward's fees at the begining of the term,, to avoid late fee and his/her missing classes.
- 14) Application for LC should be made within a week after declara tion of annual results, else term fees for the next academic year should be paid.
- 15) Classwise parent's meetings are arranged every year. Please attend these meetings so that we can work together to understand your ward better.
- 16) Please come personally on the day of the results to collect your ward's result. You have a chance to meet the teachers and dis cuss your ward's progress. In case you cannot make it, please inform in advance. A fine will be charged for those results which are not collected on the appointed day.

- 17) Please avoid sending your wards for private tution.
- 18) Please give the tiffin with your ward. Avoid sending the tiffin through any other person.
- 19) In exceptional case if you want to take your child from the school in the school timings please attend in person.
- 20) Please come on time as directed to collect your wards from school when the school is over.
- 21) Encourage your ward to attend full day school. Disturbing your wards during school hours is strictly prohibited.
- 22) Do not send sick child to school.
- 23) Please do not write your personal comments in the diary. Come in the school and discuss with concerned person.
- 24) Safety to those children plying own or private vehicles will be the entire responsibility of the parents / guardians.
- Attend all the school functions & National Day celebrations.
- Contact the Principal for your problems regarding your child.
- Do not disturb the teachers during the school hours.
- Check the Student's diary regularly for information regarding home work or any other messages.
- Your co-operation is very much essential for the smooth running of the school.
- A student shall be rusticated from the school for his proven serious misconduct in & out of the school.

Signature of Parents.

पालकांसाठी महत्वाचे

- अापल्या मुलाच्या सर्वांगिण प्रगतीसाठी शाळेला सहकार्य करा.
- २) रोज डायरी पहा. मुलांचे वेळापत्रक, अभ्यासक्रम समजावून घ्या आवश्यकतेनुसार शिक्षकांनी दिलेल्या सूचना लक्षात घ्या व त्यावर स्वत: सही करुन त्याची कार्यवाही करा.
- अापल्या पाल्याच्या वैयक्तिक स्वच्छतेबद्दल जागरुक रहा. उदा. दातांची, डोळ्यांची स्वच्छता, कपडे व केस नखे यांच्या स्वच्छतेबद्दल दक्षता घ्या.
- ४) लहानपणापासून मुले स्वावलंबी बनतील याकडे विशेष लक्ष द्या.
- ५) पाल्याला शाळेत नियमित व वेळेवर पाठवा.
- ६) आपला पाल्य रोज किमान १ तास शाळेत रोज खेळामध्ये भाग घेईल याकडे लक्ष द्या.
- आपल्या पाल्याची गैरहजेरीची सूचना शक्यतो आधी लेखी स्वरुपात मुख्याध्यापकांकडे द्या. आजाराच्या गैरहजेरीबद्दल डॉक्टरांचे प्रमाणपत्र आवश्यक आहे.
- ८) आपला पाल्य रोज एक तास अभ्यास करेल याकडे जातीने लक्ष द्या.
- ९) दुरदर्शनवरील मुलांचे शैक्षणिक कार्यकम बघण्यास मुलांना प्रोत्साहन द्या.
- कृपया लक्षात ठेवा प्रत्येक पालकाने १५ ऑगस्ट, २६ जानेवारी या राष्ट्रीय कार्यकमाला शाळेत आवर्जुन उपस्थित रहावे.
- 99) आपल्या पाल्याची शाळेतील प्रगती समजावून घेण्यासाठी मुख्याध्यापकांना भेटा, पाल्याला भेटण्यासाठी अथवा त्याच्या प्रगतीची चौकशी करण्यासाठी परस्पर वर्गात न जाता मुख्याध्यापकांद्वारे शिक्षकांना भेटा.
- 9२) शाळेमधील अभ्यासपूरक इतर कार्यक्रम हे मुलांच्या सर्वांगिण विकासासाठी अत्यावश्यक असतात. आम्ही वेगवेगळे खेळ, योगा, सांस्कृतिक कार्यक्रम वेळोवेळी आयोजित करत असतो. याचा मुलांना पुरेपुर फायदा मिळण्यासाठी शाळेला सहकार्य करा.
- १३) आपल्या पाल्याची शैक्षणिक वर्षाची फी टर्मच्या सुरुवातीलाच भरुन शाळेला सहकार्य करावे.
- 9४) आपल्या पाल्याचा शाळा सोडल्याचा दाखला हवा असल्यास वार्षिक निकालानंतर एक आठवड्यात असा अर्ज करा अन्यथा पुढील वर्षांची फी भरावी लागेल.
- 94) शिक्षक पालक सभेचे लवचिक वेळापत्रक डायरीत नमूद केले आहे. आपल्या पाल्याची प्रगती समजून घेण्यासाठी व काही मौलिक सूचना करण्यासाठी या सभेला आवर्जुन उपस्थित रहा.
- 9६) निकालाच्या दिवशी स्वतः येवून आपल्या पाल्याचा निकाल घेऊन शिक्षकाशी त्या संदर्भात चर्चा करा. आपण येऊ शकत नसल्यास तसे आगाऊ कळवा अन्यथा आपल्याला दंड भरावा लागेल.
- १७) कृपया आपल्या पाल्याचा जेवणाचा डबा त्याच्या बरोबरच द्या.
- १८) शक्यतो मुलांना खाजगी शिकवणीकडे पाठविणे टाळा.
- 9९) काही महत्वाच्या कारणासाठी आपल्या पाल्याला शाळेतून घरी घेऊन जायचे असेल तर आपण स्वत: त्याला न्यायला या. इतर कुणावरही ही जबाबदारी टाकू नका.
- २०) कृपया पाल्याला शाळेतून नेण्यासाठी वेळेवर या.
- २१) मुलांना पुर्णवेळ शाळेत थांबण्यासाठी प्रोत्साहन द्या. त्यांना शाळेच्या वेळेतच काही कामानिमित्त घरी बोलवू नका.तेवढीच आवश्यकता भासल्यास त्या दिवशी पूर्ण वेळ मुलाला सुट्टी द्या. तशी आगाऊ सूचना वर्गशिक्षकांना द्या.
- २२) शालेय कामकाचा संदर्भातील कोणत्याही सूचना कृपया डायरीत लिहू नका. प्रत्यक्ष भेटून संबंधित व्यक्तिशी चर्चा करा.
- २३) खाजगी प्रवासी वाहनाने किंवा सायकलवर शाळेत येणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांची सुरक्षिततेची जबाबदारी ही पालकांची असेल.
- २४) एखादा विद्यार्थी गंभीर वर्तणुकीबद्दल दोषी असल्याचे आढळून आले तर अशा विद्यार्थ्यांस शाळेतून काढून टाकण्यात येईल.

पालकांची सही

SCHOOL TIME

Nursery

Assebley - 9.00 am to 9.15 am.
Period 1 - 09.15 - 09.50
Period 2 - 09.50 - 10.20
Period 3 - 10.20 - 10.50
Break - 10.50 - 11.20

Period 4 - 11.20 - 11.50 Period 5 - 11.50 - 12.10

Jr. KG. & Sr. KG.

Assembly - 9.00 am to 9.15 am.

- 09.15 -09.50 Period 1 Period 2 09.50 - 10.20 Period 3 - 10.20 - 10.50 - 10.50 - 11.20 Break - 11.20 - 11.50 Period 4 Period 5 - 11.50 -12.20 Period 6 - 12.20 -12.50 Activity - 12.50 -01.10

Std. IOnwards

Monday to Friday

Assebley - 9.00 am to 9.15 am.

Period 1 - 09.20 - 09.50 Period 2 - 09.50 - 10.20 Period 3 - 10.20 -10.50 Period 4 - 10.50 - 11.20

Break - 11.20 -11.50 Period 5 - 11.50 - 12.20 Period 6 - 12.20 - 12.50 Break - 12.50 - 01.00

Period 7 - 01.00 - 01.30 Period 8 - 01.30 - 02.00

Activity Hour - 02.00 - 03.00 (for std. I - IV) Sports - 02.00 - 03.00 (For V onwards)

Saturday

M.P.T. - 09.00 - 9.35 am. Period 1 - 09.40 - 10.10 Period 2 - 10.10 - 10.40 Period 3 - 10.40 - 11.10 Break - 11.10 - 11.30

Activity - 11.30 - 01.00 (for I-VIII) Period 4 - 11.30 - 12.15 (for IX-X)

Period 5 - 12.15 -01.00

Office Hours

School office Hours (Monday -Friday) 10.00 am - 4.00 pm

10.00 am - 12.00 noon (Sat.)

Visiting Hours

Principal - 9.30 - 10.30 am. (Belapur Road Campus) 11.30am - 1.00pm

(Dighi Road Campus)

SCHOOL UNIFORM (Nursery to Std. VII)

- **Boys -** Plain off white shirt & Maroon striped Shorts knee length, Black Shoes, Maroon Socks, School logo belt
- **Girls -** Maroon striped Skirt knee length & plain off white Shirt, Black Shoes, Maroon Socks, School logo belt

SCHOOL UNIFORM (Std. VIII to Std. X)

- **Boys -** White striped shirt, plain Grey Full Pants, Grey Tie, White Socks, and Black lace Shoes, School logo belt
- **Girls -** White striped shirt, Plain Grey devided Skirts, Grey Tie, White Socks, and Black Buckle Shoes, School logo belt

WINTER WEAR

- **Boys & Girls -** Nursery to Std. VII Maroon colour full sleeves with yelow stripeds.
- **Boys & Girls -** Std. VIII to Std. X Gray Colour full sleeves with White stripes

HOUSE SYSTEM

Inorder to inculcate a healthy spirit of competition & to get the best of individual student, Shriram Academy C.B.S.E. School students of Std. I onwards are divided into four houses.

Dr. C. V. Raman House (Red) Jagdishchandra Bose House (Blue) Aryabhatta House (Green) Dr. Homi Bhabha House (Yellow) The dress code for the same is as follows.

Sports dress (JR. KG TO Std. IV)

House colour T-Shirts, Shorts 2" above the knee, House socks & Clean white canvas shoes.

Sports dress (Std. V Onwards)

House colour T-Shirts, Deep Blue with House colour Stripes track pant, House socks and clean white canvas shoes.

COMPETITIVE EXAMS.

Sr. No.	Name of the Exam	Eligibility of Exam	Month of Enrollment	Tentative Exam Date
1.	National Cyber Olympiad	Std. II - X	June	Sep.
2.	National Science Olympiad	Std. I - X	June	Nov.
3.	International Maths Olympiad	Std. I - X	June	Dec.
4.	International English Olympiad	Std. I - X	June	Jan.
5.	State Government Scholarship	Std. V & VIII	Aug	Mar.
6.	Dr. Homi Bhabha Balvaidnyanik Spardha	Std. VI & IX	June	Sept.
7.	Dr. C. V. Raman Balvaidnyanik Spardha	Std. V - IX	Aug.	Dec.

(11)

COMPETITION & ACTIVITY ACADEMIC PLAN						
Nursery						
April 2020	June 2020	July 2020				
	Activity - Sponge Printing	Activity - Shapes & Colours				
	Comp Colour Filling	Comp Collage work				
Aug. 2020	Sep. 2020	Nov. 20120				
Activity - Rain Dance	Activity - Rhymes Singing	Activity				
Comp Festival Dress day	Comp Vegetable Printing	Comp Fancy Dress				
Dec. 2020	Jan. 2021	Feb. 2021				
Activity - Health Week	Activity - Thumb Printing	Activity - Origami				
Comp Animal Dress Day (Wild, Domestic, Water)						
Jr. & Sr. KG April 2020 July 2020 July 2020						
April 2020		July 2020				
Comp Finger Design Comp Colour Filling	Activity - Collage Work Comp Origami	Activity - Leaf Pasting Comp Season Dress Day				
		<u> </u>				
Aug. 2020	Sep. 2020	Oct. 2020				
Activity-Stick Pasting Activity - Sand (Rangoli) Painting Comp Marathi Akshar Lekhan (Jr. KG.)						
Comp Vegetable Printing	Comp Number, Name Writting	Comp Marathi Shabd Lekhan (Sr. KG.)				
Dec. 2020	Jan. 2021	Feb. 2021				
Activity - Health Week	Activity - Story Telling	Activity - Palm Printing				
Comp Animal Dress Day (Wild, Domestic, Water)	Std. I to II					
April 2020	June 2020	July 2020				
Comp Check Your Memory		Comp Maths Puzzel solving				
Fruit & Vegetable Dress Day	English story telling with props					
Aug. 2020	Dec. 2020	Jan. 2021				
Comp National Leaders Dress Day Cursive Hand Writting	Sanskrit Shloka Recitation	ops Comp. - Clay Work Table Recitation				
Activity - Health Week						
	Std. III to IV					
April 2020	June 2020	July 2020				
Comp Self Introduction	Comp News paper Bag Making	Comp Quilling				
English Story telling with props		Show & tail Historical place or Monoments				
Aug. 2020	Dec. 2020	Jan. 2021				
Comp Table Recitation	Comp Junk Food MSG with props					
Sanskrit Shlok Recitation	English Elocution Activity - Health Week	Moral Story telling (Hindi)				
, and the second						
V to VIII (Housewise)						
April 2020	June 2020	July 2020				
Comp Thali Decoration (Girls) Comp Mono act Comp. Choir group Singing Bouaue Making (Boys) (Scientist)						
Nov. 2020 Dec. 2020 Jan. 2021 Feb. 2021						
CompTyre Designing Comp I.T. Quiz Comp Poetry Recitation CompFort Making						
(काव्य सादरीकरण)						
$\overbrace{12}$						

NATIONAL ANTHEM

The song, Jana-gana-mana, composed originally in Begali by Ravindranath Tagore, was adopted in its Hindi version by the Constituent Assembly as the National Anthem of India on 24 January 1950

Jana-gana-mana-adhinayak, jaya he
Bharat-bhagya-vidhata
Punjab-sindh-Gujrat-Maratha
Dravid-UtkalBanga Vindya-Himachala-Yamina-Ganga
Uchchala-Jaldhi-Taranga.
Tava Shubha Name H=Jage
Tava Shubha ashish mange,
Gaye Tava Jaya gatha,
Jana-ganamangala-dayaka jaya he
Bharat-bhagya-vidhata
Jaya he, Jaya he, jaya he!

AAAAA

NATIONAL SONG

The song, Vande Mataram, composed in Sanskrit by Bankimchandra Chatterji, was asource of inspiration to the people in their struggle for freedom. It has an equal status with Jana-gana-mana.

Vande Mataram!

Sujlam, suphalam, malayaj shitlam! Shubhrjyotsna pulkityaminim, Phullakusumita drumadala Shobhinim, Suhasinim sumadhura bhashinim, Sukhadam vardam. Mataram!

The English translation of the stanza by Shri. Aurubindo in prose is
I bow to thee, Mother,
richly-watered, richly-fruited,
cool with the winds of the south,
dark with the crops of the harvests,

The Mother!

her night rejoicing in the glory of the moonlight, her hand clothed beautifully, with her trees in flowring bloom, sweet of laughter, sweet of speech, The mother, give of boons, give of bliss.

झंडा गीत

विजयी विश्व तिरंगा प्यारा, झंडा उंचा रहे हमारा ।।धृ।।
सदाशक्ती सरसानेवाला, प्रेम सुधा बरसानेवाला
वीरोंको हर्षानेवाले, मातृभूमिका तनमन सार ।।१।।
शान न इसकी जाने पाये, चाहे जान भले ही जाये
विश्व विजय करके दिखलाये,
तब होंगे प्रण पूर्ण हमारा ।।२।।

पसायदान

आता विश्वात्मके देवे । येणे वाग्यज्ञे तोषावे । तोषोनि मज द्यावे । पसायदान हे ।।१।। जे खळांची व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी रती वाढो । भूतां परस्परे पडो । मैत्र जीवांचे ।।२।। द्रितांचे तिमीर जावो । विश्व स्वधर्म सुर्ये पाहो । जो जे वांछिल तो ते लाहो । प्राणीजात ।।३।। वर्षत सकळ मंगळी । ईश्वर निष्ठांची मांदियाळी । अनवरत भूमंडळी । भेटतु भूतां ।।४।। चला कल्पतरुंचे आरव । चेतना चिंतामणीचे गांव । बोलते जे अर्णव । पीयुषांचे ।।५।। चंद्रमे जे अलांछन । मार्तंड जे तापहीन । ते सर्वाही सदा सञ्जन । सोयरे होतु ।।६।। किंबहुना सर्व सुखी । पूर्ण होऊनी तिन्ही लोकी । भजिजो आदि पुरुखी अखंडीत ।।७।। आणि ग्रंथोपजीविये । विशेष लोकी इये । दृष्टादृष्ट विजये । होआवे जी ।।८।। येथ म्हणे श्री विश्वेश्वरावो हा दान होईल पसावो । येणे वरे ज्ञानदेवो । सुखिया जाहला ।।९।।

SCHOOL PRAYERS

O GIVE THANKS

O give thanks to the Lord For he's good (3) Yes eternal is his love

I will sing to my Lord never ceasing All my life, I will tell of his wonders. He is the maker of all earth and heaven of the ocean the seas and all they hold.

The Almighty is faithful foreever.

He is just to the poor and the outer aged.

It is He who gives bread to the hungry.

ho delivers the captive from their chains.

O give thanks to the Lord

For his good (3)

yes eternal is his love.

God is so good God is so good God is so good He's so good to me

I Love him so I Love him so I Love him so He's so good to me

I Praise his name I Praise his name I Praise his name He's so good to me

He saved my soul He saved my soul He saved my soul He's so good to me

God's Love is so wonderful God's Love is so wonderful God's Love is so wonderful Og! wonderful Love!

So high you can't get over it So deep you can't get under it So wide you can't get around it Oh! wonderful Love!

I Just keep trustin My lord As I walk along I just keep trusting my lord and he gives me a song

Tho' the storm clouds darken the sky

Over the heavenly trail ljust keep trusting my lord He will never fail

He's a faithful friend He's a faithful friend

Such a faithful friend Such a faithful friend

I Can count on Him I Can count on Him

To the very end

Praise him, Praise him,
Praise him in the morning
Praise him, in the noon time
Praise him, Praise him,
Praise him when the sun
goes down

- (i) Love him
- (ii) Serve him
- (iii) Trust him

This little guiding light of mine I am going to let it shine ..(3) Let it shine all the time let it shine

Hide it under the bushel, Oh! no I am going to let it shine ..(3) Let it shine all the time let it shine

Take this little light around the world

I am going to let it shine ..(3) Let it shine all the time let it shine

OUR PLEDGE

India is my country

All Indians are my brothers and sisters.

I Love my country and, I am proud of it's rich and varied heritage.

I shall always strive to be worthy of it.

I shall give respect my parents, teachers and all elders and treat everyone with courtesy.

To my country and my people, I pledge my devotion. In their well being prosperity alone, lies my happiness.

PREAMBLE

WE, THE PEOPLE OF INDIA, having solemnly resolved to constitute India into a SOVEREIGN SOCIALIST SECULAR DEMOCRATIC REPUBLIC and to secure to all its citizens.

JUSTICE, social, economic and political;

LIBERTY of thought, expression, belief, faith and worship; EQUALITY of status and of opportunity; and to promote among them all.

FRATERNITY assuring the dignity of the individual and the unity and integrity of he Nation;

IN OUR CONSTITUENT ASSEMBLY this twenty-sixth day of November, 1949, do HEREBY ADOPT, ENACT AND GIVE TO OURSELVES THIS CONSTITUTION.

--- हिंदी ---

तुम ही हो माता, पिता तुम ही हो तुम ही हो बंधू, सखा तुम ही हो ।।धृ।।

> तुम ही हो साथी, तुम ही सहारे कोई ना अपना, सिवा तुम्हारे तुम ही हो नैया, तुम ही खिवैय्या ।।१।।

जो खिल सके ना वो फूल हम है तुम्हारे चरणां की धूल हम है दया की दृष्टी सदा ही रखना ।।२।। हमको मन की शक्ती देना मन विजय करे दुसरों के जय से पहले खुद को जय करे ।।धृ।।

> भेदभाव अपने दिल से, साफ कर सके दोस्तों से भूल हो तो, माफ कर सके झूठ से बचे रहे, सच का दम भरे।।।।।

मुश्किले पडे तो हमपे, इतना कर्म कर साथ दे तो धर्म का, चले तो धर्म पर खुद पे हौसला रहे, बदी से ना डरे ।।२।।

ज्योत से ज्योत जगाते चलो, प्रेम की गंगा बहाते चलो राह में आये जो दीन दुखी सबको गलेसे लगाते चलो ।।धृ।।

> जिसका ना कोई संगी साथी ईश्वर है रखवाला जो निर्धन है, जो निर्बल है वो है प्रभू का प्यारा प्यार के मोती लुटाते चलो ।।१।।

आशा टुटी, ममता रुठी, छूट गया है किनारा बंद करो मत द्वार दया का, दे दो कुछ तो सहारा दिप दया का जलाते चलो ।।२।।

> छाया है चहू ओर अंधेरा, भटक गई है दिशायं मानव बन बैठा है दानव, किसको व्यथा सुनाये धरती को स्वर्ग बनाते चलो ।।३।।

तेरी आराधना करुँ पाप क्षमा करल जीवन दे दे दया की याचना करुँ ।।धृ।। तू ही महान, सर्व शक्तिमान तू ही है मेरे जीवन का संगीत हृदय के तार, छेडे झनकार तेरी आराधना है मधूर गीत जीवन से मेरे तू महिमा पाये एक ही कामना करुँ ।।१।। सृष्टी के हर एक कण कण में छाया है तेरी ही महिमा का राज पक्षी भी करते है तेरी प्रशंसा हर पल सुनाते है आनंद का राग मेरी भक्ती तुझे ग्रहण हो हृदय से प्रार्थना करूँ ।।२।।

पतित जीवन में ज्योती जला दे तुझ ही से लगी आशा मेरी पापमय दम तू दूर हटा दे पूर्ण हो अभिलाषा मेरी जीवन के कठिन दुखी क्षणों का दृढता से सामना करूँ ।।३।।

हे शारदे माँ

हे शारदे माँ (२) अज्ञानता से हमे तार दे माँ तू स्वर की देवी ये संगीत तुझे हर शब्द तेरा है। हर गीत तूझसे हम है अकेले हम है अध्ररे हम है अधुरे तेरी शरण हम, हमे तार दे माँ ।।१।। मुनियों ने समझी मुनियो ने जानी वेदों की भाषा पुराणोंकी बानी हम भी तो समझे हम भी तो जाने विद्या का हमको अधिकार दे माँ ।।२।। तू श्वेतवर्णी कमल पे विराजे हाथों मे वीणा मुकूट सर पे साजे मन से हमारे मिटा दे अंधेरे हमको उजालों का संसार दे माँ ।।३।।

प्रार्थना (इतनी शक्ती)

इतनी शक्ती हमे देना दाता मनका विश्वास कमजोर हो ना ।।धृ।। द्र अज्ञान के हो अंधेरे तु हमे ज्ञानकी रोशनी दे हर बुराईसे बचके रहे हम जितनी भी दे भली जिंदगी दे बैर हो ना किसीको किसीसे भावना मनमे बदले की हो ना ।।१।। हम ना सोचे किया क्या मिला है, हम ये सोचे किया क्या है अर्पन फुल खुशीयों के बाटे सभी को सबका जिवन ही बन जाए मधुबन अपनी करुना का जल बहाके कर दे पावन हर एक मनका कोना ।।२।। हर तरफ जुल्म है बेबसी है, सहमा-सहमा सा हर आदमी है पापका बोझ बढता ही जाए जाने कैसे ये धरती थमी है बोझ ममतासे तु ये उठाले मेरी रचना काही अंत होना ।।३।।

--- प्रतिज्ञा ---

भारत मेरा देश हैं। सब भारतीय मेरे भाई-बहन है। मुझे अपने देश से प्यार है। अपने देश की समृद्ध तथा विविधताओं से विभूषित परंपराओं पर मुझे गर्व है। मैं हमेशा प्रयत्न करुँगा / करुँगी कि उन परंपराओं का सफल अनुयायी बनने की क्षमता मुझे प्राप्त हो।

मैं अपने माता-पिता, गुरुजनों और बडों का सम्मान करुँगा / करुँगी और हर एक से सौजन्यपूर्ण व्यवहार करुँगा / करुँगी ।

मैं प्रतिज्ञा करता / करती हूँ कि में अपने देश और अपने देवासियों क प्रति निष्ठा रखूँगा / रखुँगी । उनकी भलाई और समृद्धि में ही मेरा सुख निहित है ।

--- भारत का संविधान ---

हम भारत के लोग, भारत को एक (संपूर्ण प्रभुत्वसंपन्न समाजवादी पंथनिरपेक्ष लोकतंत्रात्मक गणराज्य) बनाने के लिए तथा उसके समस्त नागरिकों को : सामाजिक, आर्थिक और राजनैतिक न्याय, विचार, अभिव्यक्ति, विश्वास, धर्म और उपासना की स्वतंत्रता, प्रतिष्ठा और अवसर की समता प्राप्त कराने के लिए, तथा उन सब में व्यक्ति की गरिमा और (राष्ट्र की एकता और अखंडता) सुनिश्चित करने वाली बंधुता बढाने के लिए दृढसंकल्प होकर अपनी इस संविधान सभा में आज तारीख २६ नवम्बर १९४९ इ. (मिती मार्गशिर्ष शुक्ला सप्तमी, संवत दो हजार छह विक्रमी) को एतद्द्वारा इस संविधान कोअंगीकृत, अधिनियममित और आत्मार्पित करते है।

--- मराठी ---

ओम तत् सत् श्री नारायण तू पुरषोत्तम गुरु तू सिध्द बुध्द तू, स्कंद विनायक सविता पावक तू ...(२) ब्रह्म मध्य तू यहव शक्ती तू येशू पिता प्रभू तू रुद्र विष्णू रामकृष्ण तू रिहम ताओ तू ...(२) वासुदेव तू विश्वरूप तू चिदानंद हरी तू अद्वितीय तू अकाल निर्भय आत्मिलंग शिव तू ...(२)

***

सर्वात्मका शिवसुंदरा स्विकार या अभिवदना तिमिरातूनी तेजाकडे प्रभू आमुच्या ने जीवना ।।धृ।। सुमनात तू गगनात तू तायांमध्ये फुलतोस तू सद्धर्म जे जगतामध्ये सर्वात त्या वसतोस तू चोहीकडे रुपे तुझी, जाणीव ही माझ्या मना ।।१।। श्रमतोस तू शेतामध्ये तू राबसी श्रमिकांसवे जे का रंजले वा गांजले पुसतोस त्यांची आसवे स्वार्थाविना सेवा जिथे, तेथे तुझे पद पावना ।।२।। करुणा करा करुणा तुझी असता मला भय कोठले ? मार्गावरी पुढती सदा पाहीन मी तव पाऊले सृजनत्व या हृदयामध्ये नित जागवी भीतीविना ।।३।।

सत्यं, शिवं सुंदरा

नमस्कार माझा या ज्ञानमंदिरा, सत्यं शिवं सुंदराऽऽऽ ।। धृ।। शब्द रुप शक्ती दे, भाव रुप भक्ति दे ।। प्रगतीचे पंख दे चिमण पाखरा ।।१।। विद्या धन दे आम्हांस, एक छंद एक ध्यास, नाव नेई पैलतीरी द्या सागरा ।।२।। होऊ आम्ही नितीमंत, कला गुणी बुध्दीवंत, किर्तीचा कळस जाय उंच अंबरा ।।३।।

प्रार्थना

खरा तो एकची धर्म, जगाला प्रेम अर्पावे ।।धृ।। जगी जे हीन अति पतित, जगी जे दीन पददलित तया जाऊन उठवावे, जगाला प्रेम अर्पावे ।।१।। सदा जे आर्त अति विकळ जयांनी गांजिती सकळ तया जाऊन हसवावे, जगाला प्रेम अर्पावे ।।२।। कुणा ना व्यर्थ शिणवावे, कुणा ना व्यर्थ हिणवावे समस्तां बंधू मानावे जगाला प्रेम अर्पावे ।।३।। प्रभूची लेकरे सारी तयाला सर्वही प्यारी कुणा ना तुच्छ लेखावे, जगाला प्रेम अर्पावे ।।४।।

**

असो तुला देवा माझा सदा नमस्कार तुझ्या दया दातृत्वाला अंत नाही पार ।।धृ।। तुझ्या कृपेने रे होतील फुले पत्थराची तुझ्या कृपेने रे होतील मोती मृत्तिकेची तुझ्या कृपेने होती सर्व दु:खे दूर ।।१।। तुझ्या कृपेने रे होईल उषा त्या निशेची तुझ्या कृपेने रे होईल सुधा त्या विषांची तुझ्या कृपेने रे होईल संगू सिंधू पार ।।२।।

**

अजाण आम्ही तुझी लेकरे, तू सर्वांचा पिता प्रेमाने तुज निमतो गातो तुझ्या गुणांच्या कथा ।।धृ।। चंद्रसूर्य हे तुझेच देवा, तुझी गुरे वासरे तुझीच शेते, सागर, डोंगर, फुले, फळे, पाखरे ।।१।। अनेक नावे तुला तुझे रे दाही दिशांना घर करीशी देवा सारखीच तू माया सगळ्यांवर ।।२।। खूप शिकावे काम करावे प्रेम धरावे मनी हौस एवढी पुरवी देवा हीच एक मागणी ।।३।।

--- प्रतिज्ञा ---

भारत माझा देश आहे । सारे भारतीय माझे बांधव आहेत । माझ्या देशावर माझे प्रेम आहे । माझ्या देशातल्या समृध्द आणि विविधतेने नटलेल्या परंपरांचा मला अभिमान आहे । त्या परंपरांचा पाईक होण्याची पात्रता माझ्या अंगी यावी म्हणून मी सदैव प्रयत्न करीन । मी माझ्या पालकांचा, गुरुजनांचा आणि वडीलधाऱ्या माणसांचा मान ठेवीन आणि प्रत्येकाशी सौजन्याने वागेन । माझा देश आणि माझे देश बांधव यांच्याशी निष्ठा राखण्याची मी प्रतिज्ञा करीत आहे । त्यांचे कल्याण आणि त्यांची समृध्दी ह्यातच माझे सौख्य सामावले आहे ।

--- भारताचे संविधान ---

आम्ही, भारताचे लोक, भारताचे एक सार्वभौम समाजवादी धर्मनिरपेक्ष लोकशाही गणराज्य घडवण्याचा व त्याच्या सर्व नागरिकांस:

सामाजिक, आर्थिक व राजनैतिक न्याय;
विचार, अभिव्यक्ति, विश्वास, श्रध्दा,
व उपासना यांचे स्वातंत्र्य;
दर्जाची व संधीची समानता;
निश्चितपणे प्राप्त करुन देण्याचा
आणि त्या सर्वांमध्ये व्यक्तिची प्रतिष्ठा
व राष्ट्राची एकता आणि एकात्मता
यांचे आश्वासन देणारी बंधुता
प्रवर्धित करण्याचा संकल्पपूवर्क निर्धार करुन;
आमच्या संविधानसभेत आज दिनांक सव्वीस नोव्हेंबर १९४९ रोजी

याद्वारे हे संविधान अंगीकृत आणि अधिनियमित करून स्वत:प्रत अर्पण करत आहोत.

--- संस्कृत ---

॥ एकात्मता मंत्र ॥

यं वैदिका मन्त्रदृशः पुराणाः इन्द्रं यमं मातारिश्वामाहुः । वेदान्तिऽ निर्वजनीयमेकं यं ब्रह्मशब्देन विनिर्दिशन्ति ।।

> शैवा यमीशं शिवइत्यवोचन् यं वैष्णवा विष्णुरितिस्तुवन्ति । बुध्दस्तथार्हन् इति बौध्दजैनाः सत् श्री अकालेति च सिक्खसन्तः ।।

शास्तेति केचित् कतिचित् कुमाराः स्वामिति मातेति पितेति भक्त्या । यं प्रार्थयन्ते जगदीशितारं स एक एव प्रभुरद्वितीयः ।।

मनसा सततम् स्मरणीयम्
वचसा सततम् वदनीयम्
लोकहितम् मम करणीयम् ।।
न भोग भवने रमणीयम्
न च सुख शयने शयनीयम्
अहर्निशम् जागरणीयम् ।।१।।
न जातु दुःखम् गणनीयम्
न च निज सौख्यम् मननीयम्
कार्य क्षेत्रे त्वरणीयम् ।।२।।
दुःख सागरे तरणीयम्
कष्ट पर्वते चरणीयम्
विपत्ति विपिने भ्रमणीयम् ।।३।।
गहनारष्ये धनान्धकारे
बन्धु जना ये स्थिता गहुवरे
तत्र मया सन्चरणीयम्।।४।।

गणनायकाय गणदेवताय गणाध्यक्षाय धीमही । गुणशरीराय गुणमण्डिताय गुणेशानाय धीमहि । गुणातीताय गुणाधीशाय गुणप्रविष्टाय धीमहि । एकदंताय वक्रतुंडाय गौरीतनयाय धीमहि। गजेशानाय भालचन्द्राय श्रीगणेशाय धामहि ।। गानचतुराय गानप्राणाय गानान्तरात्मने । गानोत्सुकाय गानमत्ताय गानोत्सुकमनसे । गुरुपुजिताय गुरुदेवताय गकगरुकुलस्यायिने गुरुविक्रमाय गुह्यप्रवराय गुणवे गुणगुरवे । गुरुदैत्यगलच्छेत्रे गुरुधर्मसदाराराध्याय । गुरुपुत्रपरित्रात्रे गुरुपाखण्डखण्डकाय । गीतसाराय गीततत्वायय गीतगोत्राय धीमहि । गुढगुल्फाय गन्धमत्ताय गोजयप्रदाय धीमहि । गुणातीताय गुणाधीशाय गुणप्रविष्टाय धीमहि । ग्रंथगीताय ग्रंथगेयाय ग्रन्थान्तरात्मने । गीत लीनाय गीतधयाय गीतवाद्यपटवे । गेयचरिताय गायकवराय गन्धर्वप्रियकृते । गायकाधीनविग्रहाय गङ्गाजलप्रणयवते । गौरीस्तनन्धयाय गौरी गणेश्वराय । गौरभानुत्सुताय गौरी गणेश्वराय। गौरी प्रणयाय गौरी प्रवणाय गौरभावाय धीमहि । गोसहस्त्राय गोवर्धनाय गोपगोपाय धीमहि । गुणातीताय गुणाधीशाय गुणप्रविष्टाय धीमहि ।

**

भेदभावना निरासयन्त: कृत्वा नवदृढसंमल्पं दीनदरिद्रान् समुध्दरन्तः । वितरन्तो नवसन्देशम् । धठ्यामो नवसङ्घटनं दु:खवितप्तान् समाश्वसन्त: रचयामो नवमितीहासम् ।। कृतसमल्पान् सदा स्मरन्त: ।। नवमन्वन्तरशिल्पिन: प्रगतिपथान्महि विचलेम परम्परां संरक्षेम राष्ट्रसमुन्नतिकाङ्क्षण: त्यागधन: कार्येकरता: समोत्साहिनो निरुद्वेगिनो नित्यनिरन्तरगतिशीलाः कृतिनिपुणाः वयमविषण्णाः ।। **

- मधुराष्टकम् -

अधरं मधुरं वदनं मधुरं नयनं मधुरं हिसतं मधुरम् हढदयं मधुरं गमनं मधुरम् मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ।।१।।

वचनं मधुरं चरितं मधुरं वसनं मधुरं चलितं मधुरम् चलितं मधुरं भ्रमितं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ॥२॥

वेणुर्मधुरो रेणुर्मधुरः पाणिर्मधुरः पादौ मधुरौ । नुत्यं मधुरं सख्यं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ॥३॥

गीतं मधुरं पीतं मधुरं भुक्तं मधुरं सुप्तं मधुरम् रूपं मधुरं तिलकं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ।।४।।

करणं मधुरं तरणं मधुरं हरणं मधुरं स्मरणं मधुरम् वमितं मधुरं शमितं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ।।५।।

गुंञ्जा मधुरा माला मधुरा यमुना मधुरा वीची मधुरा । स्राललं मधुरं कमलं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ।।६।।

गोपी मधुरा लीला मधुरा युक्त मधुरं भुक्तं मधुरम् दृष्टं मधुरं शिष्टं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ।।७।।

गोपा मधुरा गावो मधुरा । यष्टिर्मधुरा सृष्टिर्मधुरा दलितं मधुरं फलितं मधुरं मधुराधिपतेरखिलं मधुरम् ।।८।।

- श्री आत्मशकम् -

मनोबुध्दयहंकार चित्तानि नाहं न च श्रोत्रजिव्हे न च घ्राणनेत्रे । न च व्योम भूमिर्न तेजो न वायु: चिदानन्दरुप: शिवोऽहम शिवोऽहम ।।१।।

न च प्राणसंज्ञो न वै पंचवायु: न वा सप्तधातु:र्न वा पत्र्यकोश: । न वाक्पाणिपादौ न चोपस्थपायु: चिदानन्दरुप: शिवोऽहम शिवोऽहम ।।२।।

न मे द्वेषरागौ न मे लोभमोहौ मदो नैव मे नैव मात्सर्यभाव: । न धर्मो न चाथो न कामो न मोक्ष: चिदानन्दरुप: शिवोऽहम शिवोऽहम ।।३।।

न पुण्यं न पापं न सौख्यं न दुःखं न मन्त्रो न तीथों न वेदा न यज्ञ । अहं भोजनं नैव भोज्यं न भोक्ता चिदानन्दरुप: शिवोऽहम शिवोऽहम ॥४॥

न मे मृत्युशंका न मे जातिभेदः पिता नैव मे नैव माता न जन्मः । न बन्धुर्न मित्रं गुरुर्नैव शिष्यः चिदानन्दरुपः शिवोऽहम शिवोऽहम ॥५॥

अहं निर्विकल्पो निराकार रुपौ विभुत्वाच सर्वत्र सर्वेनन्द्रियाणाम् । न चासंङ्गत नैव मुक्तिर्न मेय: चिदानन्दरुप: शिवोऽहम शिवोऽहम ।।६।।

--- प्रतिज्ञा ---

भारत मम देशोऽयं भारतीयाश्च बान्धवा:।

परानुरक्तिरस्मिन् मे देशेऽस्ति मम सर्वदा ।।१।।

समृध्दा विविधाश्चास्य या देशस्य परम्परा ।

सन्ति ता: प्रति मे नित्यमभिमानोन्नतं शिर: ।।२।।

प्रयतिष्ये सदा चाहमासादयितुमर्हताम् ।

येन तासां भविष्यामि श्रध्दायुक्तः पदानुगः ।।३।।

संमानयेयं पितरौ वयोज्येष्ठान् गुरुंस्तथा ।

सौजन्येनैव वर्तेय तथा सर्वेरहं सदा ।।४।।

स्विकयेन हि देशेन स्वदेशीयैश्च बान्धवै:

एकान्तिनष्ठमाचारं प्रतिजाने हि सर्वथा ।।५।।

एतेषामेय कल्याणे समुत्कर्षे तथैव च ।

नूनं विनिहितं सर्वं सौख्यमात्न्तिकं मम ।।६।।

--- भारतस्य संविधानम् ---

वयं, भारतस्य जनाः, भारंत सम्पूर्णप्रभुत्वसम्पन्नं, समाजवादिनं, सम्प्रदायनिरपेक्षं, लोकतन्त्रात्मकं गणराज्यं विधातुं, तस्य समस्तान् नागरिकांश्च सामाजिकम्, आर्थिकं, राजनीतिकं च न्यायं, विचारस्य, अभिव्यक्तेः, आस्थायाः, धर्मस्य, उपासनायाश्च स्वतन्त्रतां,

प्रतिष्ठायाः, अवसरस्य च समतां

प्रापयितुं; तेषु सर्वेषु च

> व्यक्तिगौरव्सय राष्ट्रस्य एकताया; अखण्डतायाश्च सुनिश्चयायिका बन्धुतां

वर्धयितुं;

कृतदृढम ल्पाः अस्याम् अस्मदीयायां संविधानसभायां अद्य ख्रिस्तीये १९४९ तमे वर्षे नवम्बर – मासस्य २६ तमे दिने (२००६ – तमे विक्रमसंवत्सरे मार्गशींषें शुलक्पक्षे सप्तम्यां तिथौ) एतेन सदं संविधानम् अङ्गींकृतम् अधिनियमितम् आत्मार्पितम् च कुर्महै ।

